



Institutiones Dialecticæ

Dieterich, Conrad

Giessæ Hessorum, 1611

Caput XXXII. Distributio es Adjunctis est, cùm partes sunt adjuncta, totum verò subjectum. Seu: cùm subjectum dividitur per adjuncta.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56580](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56580)

Qui genero sua iura simul cum dote dederunt.
Ejus est hic generalis CANON.

Affirmatis subjectis partibus affirmatur
tum adjunctum: Negatis, negatur: & con-
tra: ut, *ille neque Legem neque Evangelium
docere potest. Ergo Theologus non est. Ille tri-
pumeros atque magnitudines. Ergo Mathema-
ticus est.*

ELENCHUS

Distributionis è subjectis committitur I. C.
adjunctum falsum dividitur in falsa subjecta, ut
Rhetorica dividitur in Inventionem, Dispositionem, E-
tionem, Pronunciationem & Memoriam.

[Inventio enim, Dispositio, & memoria pertinet
ad Dialecticam.]

II. Cum ex enumeratione partium subjecti
imperfecta, totum concluditur, ut, *Iste non est pauper
bonis corporis & fortuna. Ergo nullis bonis præditus est.*

[Potest enim præditus esse bonis animæ.]

Non venisti huc pedes, nec eques. Ergo arundine longè

[Quasi verò non potuisset carro, aut lectica
rheda huc venire.]

Supereft Distributio ex Adjunctis.

CAPUT XXXII.

I. Distributio ex Adjunctis est, cum
partes sunt adjuncta, totum
est subjectum. *Seu: cum subjectum
viditur per adjuncta.*

Exempla.

Adjuncta, partes.

Subjectum, totum

Sanus,
Ager.
Literatus.
Dives
Pauper.

Homines.

| | | |
|-----------|---|------------|
| Salutare, | } | Pharmacum. |
| Noxium, | | |
| Franci, | } | Germaniæ. |
| Hessi, | | |
| Saxones, | | |
| Bavari, | | |
| Suevi, | | |

Hinc axiomata ex adjunctis distribuentibus & sub-
jecto distributo. *Hominum alii sunt sani: alii agri: alii
litrati: alii illiterati: alii divites: alii pauperes. Pharma-
corum aliud est salutare, aliud noxium. Germaniam incol-
lunt Franci, Hessi, Saxones, Bavari, Suevi, &c.*

Exiisdem disputantur quæstiones dubiæ argumen-
to tertio ducto è distributione ex adjunctis partibus,
ad arguendum subjectum, totum. *Hominum non est
idem status & conditio. Alii enim sunt sani, alii agri, divites,
pauperes, &c. Non quævis pharmaca homini conducunt.
Quia quedam sunt salutaria, quedam verò noxia. Germani
moribus, institutis, & lingua idiotismis dissident. Sunt enim
alii Suevi, alii Saxones, alii Catti, &c.*

Exempla alia. *Homines quidam in circumcissione vi-
vunt, quidam in preputio; Quidam servi vocati sunt, qui-
dam liberi, 1. Cor. 7. Christiani partim à carne sua, partim à
Diabolo, partim à mundo infestantur. Bonorum quedam
sunt interna, quedam externa, 1. mag. moral 3. Hominum
genus alterum est arbanum, aliterum agreste, Cic. Terra ali-
bi est torrida, alibi temperata, alibi frigida. Ejus est hic ge-
neralis CANON.*

Affirmatis adjunctis partibus, affirmatur
etiam totum subjectum: & contra. ut, *Pompe-
jus est præditus & rei militaris scientiæ, & virtu-
te, & autoritate, & felicitate. Ergo est bonus Im-
perator. Nero non est præditus rei militaris scien-
tiæ & virtute & felicitate. Ergo non est bonus
Imperator. Ille non est Francus, nec Saxo, nec Hes-
sus, &c. Ergo non ex Germaniâ oriundus est.*

ELENCHUS.

Distributionis ex Adjunctis committitur I. Cuius falsum subjectum dividitur in adjuncta falsa. ut, *incorporea partim candida sunt, partim nigra, partim non colore affecta.*

[N. V. quia hæc adjuncta non cadunt in rem corpoream.]

II. Cùm insufficienti partium distributarum adjunctarum enumeratione, totum concluditur. *Caro Christi in cœna non gustatur, nec videtur, nec ceritur, nec auditur, nec olfactu percipitur, nec tangitur.* E. non in cœna.

[Quasi verò non adesset in mysterio, licet sensibile non occurrat. Sunt ista adjuncta corporis tantum sensibilis, quod sentitur actu. Itaque conceditur esse ibi actu sensibilem carnem. An verò proprie absit extero? absit.]

Tantum de Distributione, sequitur Definitio.

CAPUT XXXIII.

I. **D**efinitio est (argumentum orationis reale) explicans quid res (definitum) sit. *Græcè dicitur ὁρισμός.*

2. Definitum est res, quæ definitione seu definitione explicatur. *Græcè dicitur τὸ ὁριζομένον.*

[Dicitur Definitio ex notat. Græcà terminus, metaphorice ab agrorum terminis sumptà. Sicut enim hi agros definiunt & claudunt: Sic definitiones rerum essentias describunt & ab illis distinguunt. Definire enim est non solum rem explicare, sed etiam certis & propriis suis finibus terminare. Aristoteli est λόγος τῆς ἁπλῆς. Ratio ipsius quid est, sicut ut Barbari loquuntur, quidditatis: & notificatio essentialis cujuslibet rei. Alii λόγον per orationem hinc explicant, sed male; quia 1. Logica non est ars orationis, sed